

POVESTE DE CRĂCIUN

de Charles Dickens

Traducere de Dan Starcu

— Crăciun fericit, dragă Bob, așa cum nu ți-am oferit eu de atâția ani. Îți voi mări salariul și lasă-mă să-ți ajut familia încercată. Vom discuta despre afacerile voastre chiar azi, după-amiază, la masă. Încălzește casa și mai cumpără o căldare cu cărbuni până vin eu, Bob Cratchit!

Iar Scrooge se ținu de cuvânt. Își îndeplini toate promisiunile. Pentru Tiny Tim, care n-a murit, a devenit al doilea tată. Scrooge a devenit un bun prieten, un bun stăpân, un om bun, cunoscut în tot orașul și în cartierul său, poate chiar în toată lumea. Unii râdeau văzând schimbarea aceea a sa, dar el îi lăsa să râdă și nici nu-i băga în seamă. Era destul de înțelept ca să știe că nimic bun nu se întâmplase vreodată pe glob fără ca oamenii să nu fi răs înainte. Știa și că oamenii aceia erau, oricum, orbi și că nu vor pricepe mai mult. Dar lui îi părea bine pentru ceea ce făcea și restul nu-l interesa.

Nu se mai întâlnește niciodată cu duhurile, dar trăiește după principiul abstenenței totale. De atunci s-a zis despre el că știa foarte bine cum să țină Crăciunul. Să se spună așa și despre noi toți! Și, după cum a observat Tiny Tim, Dumnezeu ne binecuvântează și ne ajută pe toți!

CUPRINS

PARTEA I	
Fantoma lui Marley.....	3
PARTEA II	
Primul duh.....	27
PARTEA III	
Al doilea duh.....	48
PARTEA IV	
Ultimul dintre duhuri.....	71
PARTEA V	
Încheiere.....	87

Tel.: 0733.901.433

E-mail: mediaercpress@gmail.com

© Erc Press

Toate drepturile asupra acestui volum
aparțin Editurii Erc Press.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DICKENS, CHARLES

Poveste de Crăciun / de Charles Dickens ; trad. de Dan Starcu. -

București : Erc Press, 2024

ISBN 978-606-602-950-6

I. Starcu, Dan (trad.)

821.111

PARTEA I

Fantoma lui Marley

Să începem cu faptul că Marley murise. Nu exista niciun dubiu în privința aceasta. Registrul în care fusese trecută înmormântarea sa era semnat de preot, de funcționar, de cioclu și de șefa bocitoarelor. Îl semnase și Scrooge, iar numele lui Scrooge era bun pe orice își punea el mâna. Bătrânul Marley era mort de-a binelea.

Luăți seama că nu vreau să spun că știu, din proprie experiență, ce înseamnă să fie cineva mort de-a binelea. De aceea mă limitez doar la vorbele acestea, pline de înțelepciune, ale înaintașilor noștri. Permiteți-mi deci să repet, accentuat, că Marley era mort de-a binelea.

Scrooge știa de moartea lui? Firește că da. Putea să fie altfel? Scrooge și cu el fuseseră asociați de nu știu câți ani. Scrooge era singurul lui executor, singurul lui administrator, singurul său moștenitor, singurul său prieten și singurul care l-a plâns. Nici chiar Scrooge nu se dovedise chiar atât de îngrozit de tristul eveniment, căci se arătase un excelent om de afaceri în zilele înmormântării și o respectase încheind un târg reușit.

Menționarea înmormântării lui Marley mă aduce înapoi, în punctul de la care am pornit. Nu exista nicio îndoială că Marley murise. Acest lucru trebuie bine înțeles, altfel nu vă va mira nimic din cele ce voi relata.

Dacă n-am fi perfect convinși că tatăl lui Hamlet murise înainte să înceapă piesa, atunci n-ar mai fi nimic remarcabil în faptul că el se plimba noaptea, prin vântul răsăritului, pe creneluri, ci doar un gentleman de vârstă medie care ar umbla prin întuneric printr-un loc bătut de vânturi – să spunem că prin curtea bisericii Saint Paul – ca să-i sucească mințile fiului său.

Scrooge nu scosese de pe firmă numele bătrânului Marley. Și acum se găsea acolo, la mulți ani după aceea, deasupra ușii depozitului: Scrooge și Marley. Firma era cunoscută drept Scrooge și Marley. Uneori oamenii noi în afaceri îi spuneau lui Scrooge, Scrooge, iar alteori Marley, dar el răspundea la ambele nume, căci pentru el nu conta.

Vai! Dar era tare strâns la pungă acest Scrooge! Un păcătos bătrân, avar, apucător, lacom, zgârcit, certăreț, fără inimă! Tare și uscat ca iasca din care nimeni n-a putut face vreodată foc. Ascuns, închis în sine și singularic. Firea sa rece îi înghețase toate trăsăturile, îi degerase parcă nasul ascuțit, îi zbârcise obraji, îi întepenise mersul, îi înroșise ochii, îi învinețise buzele. Vorbea cu viclenie, cu glasul său supărător. O promoroacă înghețată i se așezase parcă pe cap, pe sprâncene, pe bărbia sa pronunțată. Își ducea răceala pretutindeni cu el. Făcea să înghețe biroul în care lucra și în arșița verii, iar Crăciunul nu-l încălzea nici măcar cu un grad.

Căldura externă și frigul nu-l influențau pe Scrooge. Niciun fel de căldură nu-l putea încălzi, niciun fel de frig nu-l putea răci mai mult. Vântul ce sufla tăios pe afară nu era mai rău decât el. Zăpada care cădea din cer nu se concentra mai mult ca el asupra scopului urmărit.

Potopul ar mai fi iertat pe cineva, plecându-se la ruga sa, dar nu și Scrooge. Nici vremea rea nu-l depășea. Cea mai urâtă ploaie sau zăpadă sau grindină nu s-ar fi lăudat cu vreun alt avantaj asupra lui decât cu faptul că, adesea, cunoștea și clipe „mai liniștite”, pe când el nu știa ce însemna așa ceva.

Nimeni nu-l oprise vreodată pe stradă să-i spună, cu privirea bucuroasă:

– Ce mai faci, dragă Scrooge? Când mai treci pe la mine?

Niciun cerșetor nu-l ruga să-i arunce vreo para, niciun copil nu-l întreba cât era ceasul, niciun om nu-l întreba vreodată care era drumul către un anumit loc. Chiar și câinii orbilor păreau să-l cunoască și, când îl vedeau venind, își trăgeau proprietarii în casă ori în curte și apoi dădeau din coadă de parcă ar fi spus:

– Mai bine să nu vezi pe nimeni decât pe cineva atât de rău!

Dar ce-i păsa lui Scrooge? Așa ceva chiar îi plăcea. A-și croi drum pe cărările aglomerate ale vieții, avertizând orice simpatie omenească să păstreze distanța, era ceea ce-și dorea Scrooge cel mai mult, iar cunoscuții săi știau asta.

Odată, – chiar în Ajunul Crăciunului – bătrânul Scrooge lucra de zor în biroul său de contabilitate. Era frig, bătea rău vântul, ceața se lăsase peste tot. Putea să-i audă pe oamenii din curtea de afară vâjâind încoace și încolo, bătându-se cu pumnii în piept și lovind cu picioarele în caldarâm ca să se încălzească. Orologiile din oraș tocmai arătau ora trei, dar se făcuse deja destul de întuneric. Nu prea fusese luminoasă ziua aceea. Lumânările se aprinseseră în ferestrele birourilor învecinate, ca niște pete roșiatice prin aerul cenușiu. Ceața se strecura

prin gaura cheii și prin crăpături și era atât de deasă afară că deși curtea era foarte îngustă, casele de pe partea cealaltă păreau adevărate fantome. Parcă norul se lăsase pe pământ, întunecând totul, încât ai fi crezut că întreaga natură începuse să fiarbă în spatele acestuia.

Ușa de la biroul de contabilitate al lui Scrooge era deschisă, astfel încât el să-și poată privi funcționarul, care, într-un fel de odăiță, copia acte. Scrooge avea un mic foc, dar cel al funcționarului era atât de firav că părea făcut dintr-un singur cărbune ce ardea. Nu-l putea întezi, căci Scrooge ținea cutia cu cărbuni în încăperea sa. Firește că, dacă funcționarul ar fi venit acolo cu lopățica, stăpânul l-ar fi amenințat cu concedierea. De aceea, funcționarul își înfășură bine fularul alb și încercă să se încălzească la lumânare, ceea ce nu reuși, în ciuda efortului și imaginației sale nu prea bogate.

– Crăciun fericit, unchiule! Dumnezeu să aibă grijă de tine! strigă un glas vesel.

Era cel al nepotului lui Scrooge, care se repezi la el să-l îmbrățișeze.

– Asta-i acum! mârâi Scrooge. Prostii!

Tânărul se încălzise căci mersese repede prin ceață și frig, iar acum era îmbujorat. Chipul său înroșit era tare plăcut. Ochii îi străluceau, iar din gură scotea aburi.

– Crăciunul o prostie, unchiule? întrebă nepotul. Sunt sigur că ai vrut să spui altceva.

– Așa e, răspuse Scrooge. Crăciun fericit! Ce drept ai tu să fii fericit? Ce motiv ai să fii bucuros? Ești destul de sărac.

– Dar ce drept ai dumneata să fii supărat? îi replică vesel nepotul. Ce motiv ai să fii întunecat? Ești destul de bogat!

Neavând un răspuns mai bun pe moment, Scrooge mârâi iar și zise:

– Prostii!

– Nu fi necăjit, unchiule! zise nepotul.

– Dar cum altfel să fiu, replică Scrooge, când trăiesc într-o lume de proști ca asta? Crăciun fericit! Și de ce ar fi Crăciunul fericit? E un moment în care se plătesc datoriile, un moment în care înțelegi c-ai mai îmbătrânit cu un an și că nu te-ai îmbogățit deloc, un moment în care închei socotelile contabile și urmărești toate articolele de-a lungul celor douăsprezece luni. Dacă vrei să știi ce cred eu, spuse indignat Scrooge, oricare idiot care strigă „Crăciun fericit!” ar trebui fiert în sucii săi proprii și îngropat cu un rug de ilice pe piept!

– Unchiule! îl rugă tânărul.

– Ne poate! îi răspuse Scrooge, cu severitate. Ține-ți tu Crăciunul așa cum vrei și lasă-mă pe mine să-l țin așa cum vreau eu!

– Ține-l cum vrei dumneata! spuse nepotul. Dar dumneata nu vrei să-l ții deloc!

– Hai, lasă-mă-n pace! îi zise Scrooge. Parcă ție mult bine poate să-ți facă! De parcă ți-a adus vreodată vreun folos.

– De multe lucruri care ar fi putut să-mi aducă foloase nu am profitat, îndrăznesc să spun, replică nepotul. Și Crăciunul este printre ele. Sunt sigur însă că am considerat Crăciunul, atunci când s-a apropiat – dincolo de venerația datorată numelui și originii sale sacre – ca un moment deosebit, un moment plăcut, al iertării, al carității. E singurul moment pe care-l știu, din lungul calendar al anului, când bărbații și femeile par, prin consens, să-și deschidă inimile unii față de alții și să

se gândească la ceilalți de lângă ei ca la partenerii lor pasageri către mormânt și nu ca la altă rasă de creaturi legată de alte călătorii. De aceea, unchiule, deși nu mi-a adus niciodată vreo firmitură de aur sau de argint în buzunar, cred că mi-a făcut bine și că îmi va face bine. De asta spun: să-l binecuvânteze Dumnezeu!

Funcționarul din odăiță aplaudă fără să vrea. Dându-și seama imediat de greșeală, ațâță focul cu vâtraiul și stinse ultima scânteie, pentru întotdeauna.

– Dacă mai aud ceva de la tine, zise Scrooge, de Crăciun îți vei pierde slujba. Ești un bun orator, domnule, adăugă el, întorcându-se către nepot. De ce nu intri în Parlament?

– Nu sta supărat, unchiule. Vino mâine la noi la masă! Scrooge ar fi vrut să spună da. Chiar că ar fi vrut să spună. Expresia de pe chipul său trăda asta, însă nu răspunse nimic.

– Dar de ce nu? îl întrebă nepotul. De ce?

– Tu de ce te-ai căsătorit?

– Pentru că m-am îndrăgostit.

– Pentru că te-ai îndrăgostit! mârâi Scrooge, de parcă acela ar fi fost singurul lucru din lume mai ridicol decât „Crăciun fericit”! Bună seara!

– Dar n-ai venit să mă vezi nici înainte să se întâmple asta, unchiule. De ce spui acum că e un motiv ca să nu vii la noi?

– Bună seara, răspunse Scrooge.

– Nu vreau nimic de la dumneata. Nu-ți cer nimic. De ce nu putem fi prieteni?

– Bună seara! repetă Scrooge.

– Mă doare inima că te văd atât de hotărât. Nu ne-am certat niciodată, n-am avut nimic de împărțit. Dar am făcut această încercare în cinstea Crăciunului și îmi voi păstra buna dispoziție datorată acestei sărbători până la capăt. Așa că îți urez Crăciun fericit, unchiule!

– Bună seara! zise Scrooge.

– Și un An Nou fericit!

– Bună seara!

Nepotul plecă din încăperea aceea fără să spună vreun cuvânt nepotrivit. Se opri la ușa ce dădea afară ca să-și reverse felicitările asupra funcționarului care, așa înghețat cum era, tot se dovedea mai călduros ca Scrooge, căci i le întoarse cu cordialitate.

– Mai e un individ, murmură Scrooge, care-l auzise. Funcționarul meu, cu cincisprezece șilingi

pe săptămână, cu nevastă și familie, vorbește despre Crăciun fericit. Mă voi retrage la Bedlam.

Zăpăcitul acesta, conducându-l până afară pe nepot, îi lăsase să intre pe alți doi oameni. Erau niște domni impunători, plăcuți vederii și care stăteau acum, cu pălăriile scoase, în biroul lui Scrooge. Aveau cărți și hârtii în mâini. Se plecară să-l salute.

– E biroul lui Scrooge și Marley, cred, zise unul dintre ei, referindu-se la lista sa. Am plăcerea de a mă adresa domnului Scrooge sau domnului Marley?

– Domnul Marley a murit de șapte ani, replică Scrooge. Chiar în noaptea asta se împlinesc cei șapte ani.

– Nu avem nicio îndoială că generozitatea sa este bine reprezentată de partenerul ce i-a supraviețuit, zise domnul, prezentându-și acreditările.

Desigur că așa era, căci ei păreau două spirite înrudite. La amenințatorul cuvânt „generozitate”, Scrooge se încruntă și clătină din cap, apoi le înapoie acreditările.

– În această perioadă festivă a anului, domnule Scrooge, zise celălalt, luând un toc, este mai mult ca de obicei de dorit să oferi ceva celor săraci și năpăstuiți, care suferă mult în prezent. Multor mii le lipsesc lucrurile cele mai necesare, iar alte sute de mii cunosc lipsuri grele.

– Nu mai există închisori? întrebă Scrooge.

– Sunt multe, răspuse domnul, lăsând jos tocul.

– Și lagărele de muncă nu mai funcționează?

– Nici ele nu lipsesc, domnule. Aș fi vrut să spun că nu mai există.

– Legea privitoare la săraci e încă în vigoare? întrebă Scrooge.

– Firește, domnule.

– Vai, mi-a fost teamă, când ați vorbit, că s-a întâmplat ceva care le-a oprit utila menire, spuse Scrooge. Mă bucur să aud că nu.

– Cu impresia că acestea nu oferă decât prea puțină bucurie de Crăciun mulțimii, replică domnul, câțiva dintre noi s-au angajat să se ocupe de un fond din care să le cumpere săracilor ceva de mâncat și de băut și de încălzit. Am ales momentul acesta pentru că este cel mai potrivit dintre toate, căci Nevoia se simte cel mai mult, iar Abundența își face de cap. Cu cât să vă trec pe listă?

– Cu nimic, replică Scrooge.

– Doriți să rămâneți anonim?

– Doresc să fiu lăsat în pace, răspuse Scrooge. Fiindcă m-ați întrebat ce-mi doresc, domnilor, acesta e răspunsul meu. Nici eu nu mă bucur de Crăciun și nu-mi pot permite să-i înveselesc pe puturoși. De-abia pot suporta instituțiile pe care le-am menționat. Ele costă destul de mult și cei care trăiesc greu să fie duși acolo!

– Mulți nu pot merge acolo, iar mulți ar vrea să moară mai degrabă decât să ajungă acolo.

– Dacă vor mai bine să moară, atunci să o facă, pentru a scădea surplusul de populație. Nu e treaba mea.

– Dar ar putea fi, făcu observația un domn.

– Dar nu e, replică Scrooge. Unui om îi ajunge să aibă grijă de propria lui afacere și să nu se bage în treburile altora. Sunt destul de ocupat. Bună seara, domnilor!

Înțelegând că nu mai avea rost să continue discuția, cei doi se retraseră. Scrooge își continuă lucrările cu o părere mai bună despre sine și într-o stare de spirit mai săltăreață ca de obicei.